

Het Levend (soms dood) Hopmonument: Op de omtrek van de aarde komen begin en einde samen

Omdat Meldert in de regio Asse – Aalst de belangrijkste hoggemeente was, in 1972 nog met 60,78 ha, werd in 2006 door de Heemkundige Kring De Faluintjes, op initiatief van het Melderts bestuurslid Arnold Van de Perre, aan het stadsbestuur het voorstel gedaan om een hopmonument op te richten op het Meldertse dorpsplein. Het stadsbestuur met burgemeester Anny De Maght ging daarop in en op 6 september 2006 ging de inhuldiging door van het 'Levend Hopmonument' in aanwezigheid van Yves Leterme, minister-president en minister voor Landbouw.

Foto: Inhuldiging op 6 september 2006 door Yves Leterme.

Na 10 jaar was het Levend Hopmonument aan opwaardering toe daar de hopstaken, de vroegere manier van hoptelen, één voor één afknappen.

Opnieuw werd het voortouw genomen om dat te realiseren. Het College van Burgemeester en Schepenen van Stad Aalst besliste om in het kader van 'Kunst in de Wijk 2017' het 'Levend Hopmonument' op het dorpsplein in Meldert op te waarderen. 'Netwerk Aalst' trad op als bemiddelaar en begeleider onder het toezien van schepenen Ilse Uyttersprot. Zij droegen 3 kunstenaars voor aan een werkgroep bestaande uit Meldertse verenigingen en buurtbewoners en die kozen voor het concept van kunstenaar Jean Bernard Koeman.

Foto: Het hopmonument op het dorpsplein.

Foto: inhuldiging.

Het kunstwerk is geen klassiek figuratief beeld, maar een installatie in de publieke ruimte waarbij een link wordt gelegd met de culturele geschiedenis van de plaats zelf, een ode aan een historisch gegeven. Het is publieke kunst die toegankelijk is, een priiel als de hopranken in volle bloei staan, kunst in dialoog met de natuur. De grote meester-kunstenaar is hier de Natuur. Het is tevens een 'eyecatcher' op het Meldertse dorpsplein.

De basis wordt gevormd door een metalen constructie van wel 5,5 meter hoog en een diameter van 6 meter, stevig verankerd in een betonnen fundering, want de Hopduvel kan wel eens lelijk zijn kuren krijgen. Bovenaan wordt die constructie bekroond met de zin: 'Op de omtrek van de aarde komen begin en einde samen', naar een tekst van de Griekse filosoof Heraclitus (denk aan *Panta Rei* – Alles stroomt) waar het woord cirkel vervangen werd door aarde.

De hopplant symboliseert hier de steeds terugkerende cyclus van begin en einde, leven en dood; ieder einde kent een nieuw begin.

Foto: 19 augustus 2021.

De metalen constructie heeft het silhouet van een hopbel omgeven door 16 draden waarlangs de hop opklimt. Zestien levende hopplanten van de hopsoort Hallertau ingevoerd door de abdij Affligem en de familie Baert in 1886, een getal goed gekozen, want in de 16de eeuw en in de

jaren 16-honderd was onze streek de belangrijkste hopstreek in Europa.

Omdat in sommige streken bedrieglijk de fameuze Aalsterse hop werd aangeboden, vaardigden de Aartshertogen in 1613 een ordonnantie uit waardoor buiten het Land van Aalst geen 'Aalsterse' hop mocht verkocht worden zonder gekeurd en gemerkt te zijn door de nering.

De Gilde van de Graan- en Hophandelaars in Aalst, gesticht in 1516, was zo welgesteld dat ze omstreeks 1624 een schilderij bij Rubens kon bestellen 'H. Rochus en de pestlijders' te bewonderen in de Sint-Martinuskerk. In die tijd werd onze streek regelmatig getroffen door de pest en Sint-Rochus is pestheilige en tevens hopheilige.

Hop is een doorlevende plant. Na de bloeitijd is er een einde en zie je alleen maar het geraamte van het hopmonument, maar in februari-maart volgt een nieuw begin en steken de nieuwe hopscheuten hun kopje weer uit de aarde; na een einde volgt weer een begin en een klim naar omhoog. Echte levende hop is op zichzelf mooi en monumentwaardig. In de Faluintjes is echte opklimmende hop niet meer te zien. Dank zij dit 'Levend (en soms dood) Hopmonument' zullen onze nakomelingen nog kunnen zien, voelen en ruiken wat hop is.

Dit kunstwerk omarmt met zijn 16 hopranken de rijke geschiedenis van de hopteelt die

welvaart bracht in onze streek en is een erbetoon aan generaties hopboeren die smaak brachten in ons leven en in ons wereldwijd gewaardeerd Belgisch bier.

De inhuldiging door het stadsbestuur had plaats op 2 september 2018 ter gelegenheid van Meldertkermis.

Foto: Kunstenaar Jean Bernard Koeman en schepen Ilse geven uitleg over het kunstwerk een jaar vooraf in september 2017.

Meldertkermis 5 september 2021. Toegankelijke kunst beklommen door de Meldertse kinderen; ze gaan op in het kunstwerk.

'Tantris' musiceert in het hopmonument op 3 september 2023 tijdens de hopplukwedstrijd.

Het in hoofdzaak natuurlijk hopmonument wordt met kennis van zaken vrijwillig in opdracht van de 'VZW De Groene Bel' onderhouden door Geert Baert, zoon van de laatste grote hopboer in de Faluintjes.

15 maart 2024